

Dr. Sótonyi Péter professzor köszöntése 80. születésnapja alkalmából

Dr. Sótonyi Péter professor emeritus, rector emeritus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, számos elismerés és kitüntetés birtokosa 2018. december 9-én ünnepli 80. születésnapját.

Életpályája a Semmelweis (korábban Budapesti Orvostudományi) Egyetemhez kötődik, ahol 1963-ban szerzett orvosi diplomát, és azóta megszakítás nélkül, ma is változatlan energiával dolgozik az Egyetem Igazságügyi (és Biztosítás-orvostani) Intézetében; 1997 és 2003 között tanszékvezető. 1997 és 2000 között az Általános Orvostudományi Kar dékánja, majd 2000 és 2003 között a Semmelweis Egyetem rektora volt. Emellett számos egyéb egyetemi feladatot is ellátott és ellát ma is, így a Baráti Kör alelnöke, az Egyetem Tudományos Bizottságának elnöke, a Patológiai Tudományok Doktori Iskolájában vezeti a Nép- és Közegészségtudományi Doktori programot. Alapvető szerepe volt a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Tanács létrehozásában, melyet elsőként 2007 és 2013 között elnökölt, felkarolva a tehetséges fiatalokat, segítve pályájukon az előrejutást, tehetségük kibontakozását.

Dr. Sótonyi Péter munkássága azonban messze túlmutat az igazságügyi orvostan és a Semmelweis Egyetem keretein: tevékenysége mind hazai, mind nemzetközi szinten kiemelkedő és meghatározó.

Nézzünk sorra néhány területet.

Sótonyi Péter – a tudós

Az igazságügyi orvostan egyik fordulópontján, a modern módszerek alkalmazásának szakaszában, így a pásztázó elektronmikroszkópia, az immunhisztokémia, az elemzés, a genetikai vizsgálatok jelentőségének felismeré-

sével tudományos tevékenysége az alapkutatástól az alkalmazott kutatásokig, a bűnügyi kérdések bizonyításában alkalmazott modern technikák bevezetéséig terjed ki. Munkái a biológiai nyomok, így például a pollenszemcsék differenciálásában, számos – biológiai és nem biológiai – tényező feltárásában a bűnesetekben, a szívbetegségek igazságügyi vonatkozásaiban alapvetőek a szakterületen. Mindez igen alapos, szerteágazó jogi ismeretekkel is társult. Eredményeit nagyszámú közleménye, könyvei is tükrözik, valamint az a tény, hogy az MTA tagjainak sorába választották.

Sótonyi Péter – és a hazai *etikai bizottságok*

Az Egészségügyi Tudományos Tanács (ETT) elnöke volt 2001 és 2014 között, s jelenleg is a Regionális Etikai Bizottság elnöke. Tevékenysége a jogismereteken túl nagymértékben elősegítette, hogy a beteg „informált beleegyezésén” alapuló etikus kutatások széles körben elterjedjenek és megvalósuljanak hazánkban. Az ETT Elnökségének tagjaként jelenleg is segíti a bonyolultabb etikai problémák megoldását és a hazai etikai irányelvek megszabását, illetve azok megvalósulását az orvosi biológiai kutatások területén.

Sótonyi Péter – a *tudományszervező*

A hazai tudományos élet egyik legfontosabb szervezőjének, összefogójának, a Magyar Orvostudományi Társaságok Szövetségének (MOTESZ) elnöke volt 2005 és 2006 között, s előtte és utána is számos éven át az elnökség tagja. Bölcs tanácsait mindenki megszívta, és segítségével és irányításával a MOTESZ hazai és nemzetközi hírneve, kapcsolatrendszere is erősödött.

A tudományszervezés részeként értékelhetjük a különböző folyóiratok szerkesztőbizottságában elfoglalt szerepét, így tagja a *Bulletin of Legal Medicine*, *Journal of Forensic Sciences*, *International Journal of Legal Medicine*, *Proceedings of Legal Medicine*, *Rechtsmedizin*, *American Journal of Forensic Medicine and Pathology*, *Pathology & Oncology Research*, *Orvostovábbképző Szemle*, *Orvosi Hetilap* és még számos egyéb folyóirat szerkesztőbizottságának. Az *Orvosi Hetilap* International Editorial Boardjának elnöke.

Sótonyi Péter – *nemzetközi kapcsolatok*

Kiváló német és angol nyelvtudása és hosszabb külföldi tanulmányútjai (Humboldt Egyetem, Németország; Dalhousie Egyetem, Kanada; Karolinska Egyetem, Svéd-

ország; stb.) segítették, hogy vezető szerepe legyen a Semmelweis Egyetem külföldi, kiemelten német kapcsolatainak szélesítésében és fejlesztésében. Ennek egyik elismerése a Freiburgi Egyetem tiszteletbeli szenátori címe.

Sótonyi Péter – az *oktató és tanító*

A fenti kiterjedt egyetemi funkciók magukban foglalják az oktatási feladatok ellátását is. Sótonyi Péter azonban ezen messze túlmutatva emberi közelségbe hozta a tanítást és a képzést. Nemcsak szoros szakterületét, hanem a medicina számos részét, így az orvostörténelmet, elődeink tiszteletét is tanította. Hihetetlenül széles lexikális ismeretanyaga, az orvostörténelem és kiemelkedő személyiségeinek ismerete, az ezekről mesélt (és írott) történetek emberi közelségbe hozták, „élővé tették” a régimúlt történéseit, amit igen színes elbeszélő stílusa segített.

Sótonyi Péter – és a *kitüntetések, díjak*

A fentiek alapján várható, hogy ez az igen jelentős életmű nem marad észrevétlenül. Szinte nincs olyan szakmai díj a patológia – igazságügy, medicina területén, amellyel nem tisztelték meg az egyetemen (Jendrassik-díj, Romhányi György-émlékérem, Gensich Antal-díj, Semmelweis Ignác-émlékérem stb.) és külföldön (Kitasato-émlékérem, a tokiói Kitasato Egyetem doktora cím, a Felkelő Nap Rendje kitüntetés, Gold Medal of Forensic Science, a Heidelbergi Egyetem Érdemérme stb.). Emellett azonban számos jelentős országos szintű hazai díj, kitüntetés birtokosa is: Batthyány-Strattmann László-díj, Akadémiai Díj, a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje, Széchenyi-díj és a legutóbbi, a legnagyobb, a Magyar Corvin-lánc.

Sótonyi Péter – a *polihisztor*

Mai internetes világunkban egyre kevesebb azon kollégák, tanárok, tudósok száma, akik egyéb területeken, így elsősorban a művészetek világában is otthon vannak, szakmai elhivatottságuk mellett. Sótonyi Péter a kevesek közé tartozik. Nincs olyan zenemű, előadás, vagy énekes – hangszeres művész, akiről ne tudna, nemcsak a nevét, hanem hozzá kötődő történeteket is. Ha egy opera sikeres előadását dicsérik, másnapra 9–10 CD-felvételt hoz az említett énekes, karmester, zenekar előadásában, vagy az opera számos felvételét prezentálja. Rajzait, karikatúráit többen ismerik, ezekben is nagyon szembevető a lényegmegragadó képessége, az élvezetesség és a humor mellett.

Sótonyi Péter – az *ember*

Ő soha nem siet, sohasem ideges, sohasem kiabál, mindig nyugodt és ami a legfontosabb, mindig segítőkész. A szakmai problémák mellett minden egyéb kérdéssel, kéréssel meg lehet keresni, kedvesen segít, útba igazít. Nincs olyan kolléga, ember, aki valamely rossz emléket őrizne róla, viszont nagyon sokan vannak, akik az egyik legkedvesebb, de méltóságteljes, példamutató emberként gondolnak rá. Jelenléte az Intézetben, az Egyetemen, a magyar közéletben a szakmai tisztaság, bölcsesség, a magas szintű etikai értékelés alapja. Örülünk, hogy köztünk van, és napi tanácsaival, emberi tartásával támaszt és útmutatást ad környezetének és kiterjedten az egész magyar orvostársadalomnak. Még sok boldog, nyugodt évet kívánunk Sótonyi professzornak, a mindnyájunk által nagyrabecsült és szeretett Péternek.

*Keller Éva dr.
Schaff Zsuzsa dr.*

„*Felix qui potuit rerum cognoscere causas.*” (Vergilius).
(Lucky is the one who is able to discover
and understand the causes of things. –
Boldog, ki képes a dolgok okait megismerni.)